

Bruksela, 24 kwietnia 2023 r.
(OR. en)

8610/23

COAFR 145
CFSP/PESC 614
DEVGEN 77
COHOM 95
COHAFA 46

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Etiopia – Konkluzje Rady (24 kwietnia 2023 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie Etiopii zatwierdzone na 3944. posiedzeniu Rady w dniu 24 kwietnia 2023 r.

Etiopia

Konkluzje Rady

1. Etiopia jest kluczowym partnerem strategicznym Unii Europejskiej w regionie Rogu Afryki i Morza Czerwonego, a w szerszym ujęciu – na kontynencie afrykańskim. UE docenia bliską współpracę i ścisły dialog z rządem Etiopii prowadzone od wielu lat w wielu kwestiach. Po rozwiązaniu konfliktu w północnej Etiopii UE wyczekuje normalizacji stosunków z Etiopią i jest gotowa wspierać dalsze postępy na drodze do trwałego pokoju.
2. UE ponownie wyraża pełne poparcie dla porozumienia na rzecz trwałego pokoju poprzez stałe zaprzestanie działań wojennych zawartego w dniu 2 listopada 2022 r. między rządem Egiptu a Tigrajskim Ludowym Frontem Wyzwolenia. UE pochwala ciągle zaangażowanie obu stron i z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy w realizacji porozumienia, zwłaszcza jeśli chodzi o zawieszenie broni, umożliwianie lepszego dostępu organizacjom humanitarnym, powołanie Krajowej Komisji ds. Rehabilitacji w celu zajęcia się kwestią rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji (DDR), ustanowienie misji Unii Afrykańskiej ds. monitorowania, weryfikacji i zgodności (AU MVCN), usunięcie z wykazu organizacji terrorystycznych Tigrajskiego Ludowego Frontu Wyzwolenia, postępy w przywracaniu usług publicznych i mianowanie tymczasowej administracji w Tigraju, a także bieżące opracowywanie krajowej polityki sprawiedliwości okresu przejściowego.

3. Zasadniczymi elementami porozumienia są: całkowite zaprzestanie działań wojennych, niezakłócony dostęp pomocy humanitarnej oraz rozliczalność za przypadki pogwałcenia i naruszenia praw człowieka. Takie też były i są priorytety UE. Jeśli porozumienie będzie w sposób trwały wprowadzane w życie, UE będzie stopniowo powracać do pełnego i wzmocnionego strategicznego zaangażowania¹ na rzecz Etiopii. UE zależy na ożywieniu dialogu politycznego z rządem Etiopii na wszystkich stosownych szczeblach i na wznowieniu dialogów sektorowych. Bardziej bezpośrednie i regularne zaangażowanie i współpraca umożliwią solidniejsze partnerstwo.
4. UE jest gotowa wznowić realizację swojego regularnego wieloletniego programu indykatywnego, by towarzyszyć dalszym postępom w kwestii konsolidacji pokojowego rozwiązywania konfliktów, pojednania, stabilizacji i odbudowy oraz stabilności makroekonomicznej w całej Etiopii. Usilnie zachęca międzynarodowe instytucje finansowe do wspierania rządu Etiopii w naprawianiu krytycznej sytuacji gospodarczej w tym kraju poprzez program reform gospodarczych, a kraje będące wierzycielami – do działania na rzecz szybkiego zakończenia procesu restrukturyzacji zadłużenia za pomocą wspólnych ram.

¹ *Wspólna deklaracja w sprawie strategicznego zaangażowania UE–Etiopia* podpisana przez premiera Etiopii i przewodniczącego Komisji Europejskiej w dniu 14 czerwca 2016 r.

5. Sprawiedliwość okresu przejściowego i rozliczalność są podstawą trwałego pokoju i pojednania. UE z zadowoleniem przyjmuje zieloną księgę w sprawie sprawiedliwości okresu przejściowego² i zachęca rząd Etiopii do dalszych konkretnych działań na rzecz realizacji zawartych w tym dokumencie wariantów, zgodnie z międzynarodowymi normami i standardami dotyczącymi praw człowieka oraz przy wsparciu podmiotów międzynarodowych, takich jak Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych (OHCHR). Niezależne, przejrzyste i bezstronne dochodzenia w sprawie wszystkich zarzutów łamania i naruszania praw człowieka, a także naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa uchodźczego, popełnianych przez wszystkie strony, są zarówno pilne, jak i niezbędne. W szczególności UE wyraża ubolewanie z powodu przerażającego poziomu przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć wywołanych konfliktem. W pierwszej kolejności UE podkreśla, jak ważne jest zapewnienie natychmiastowego wszczęcia procedur sądowych w najpilniejszych sprawach oraz zapewnienie zabezpieczenia dowodów na potrzeby przyszłego ścigania sprawców. Z zadowoleniem przyjmuje współpracę między etiopską Komisją Praw Człowieka (EHRC) i OHCHR oraz, w stosownych przypadkach, z innymi właściwymi organami i jest gotowa wspierać tę współpracę. UE wzywa Tigrajski Ludowy Front Wyzwolenia i tymczasową administrację Tigraju do otwartej i aktywnej współpracy ze wszystkimi stosownymi stronami. Oczekuje sprawozdania końcowego, które ma przedstawić Międzynarodowa Komisja Ekspertów ds. Praw Człowieka w Etiopii na 54. sesji Rady Praw Człowieka w Genewie. Ponadto UE jest gotowa wspierać proces uzyskiwania sprawiedliwości okresu przejściowego i rozliczalności.
6. UE solidaryzuje się z ludnością Etiopii, ofiarami i ich rodzinami, którzy ucierpieli w wyniku dramatycznych humanitarnych, gospodarczych i społecznych skutków konfliktu w północnej Etiopii. UE z zadowoleniem przyjmuje niedawną poprawę dostępu pomocy humanitarnej do większości obszarów dotkniętych konfliktem w północnej Etiopii. Jednak powszechne potrzeby humanitarne, także w innych częściach kraju dotkniętych dotkliwą suszą i innymi kryzysami, wymagają odpowiedniej i dobrze skoordynowanej reakcji. Bezpośrednim i pilnym priorytetem pozostają: zwiększenie skali pomocy osobom potrzebującym, w tym osobom znajdującym się w trudno dostępnych obszarach, a także dostarczanie takiej pomocy i jej finansowanie. UE będzie nadal wspierać dostarczanie i finansowanie pomocy humanitarnej. Zasadnicze znaczenie mają dalsze wysiłki na rzecz zapewnienia warunków sprzyjających bezpiecznemu prowadzeniu działalności przez pracowników organizacji humanitarnych.

² [Etiopia – warianty polityki w zakresie sprawiedliwości okresu przejściowego](#) – dokument przedłożony do konsultacji z zaangażowanymi stronami w styczniu 2023 r.

7. Ogólna stabilność, suwerenność i integralność terytorialna Etiopii, a także pokojowy rozwój mają kluczowe znaczenie dla tego kraju, całego regionu i dla samej UE. Aby zapewnić trwały pokój, UE z zadowoleniem przyjmuje uzgodnione wycofanie obcych sił z terytorium Etiopii. UE jest zadowolona z utworzenia Krajowej Komisji ds. Rehabilitacji i jest gotowa służyć swoją wiedzą fachową i wsparciem na rzecz pluralistycznego i przejrzystego procesu rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji. UE jest również gotowa wspierać Unię Afrykańską w rozbudowie i konsolidacji misji monitorującej weryfikację i zgodność.
8. UE z zadowoleniem przyjmuje dalsze wysiłki na rzecz szybkiego zapewnienia wszystkim dotkniętym społecznościom wymiernych korzyści z pokoju, w tym poprzez zorganizowanie w Tigraju pluralistycznych, wiarygodnych, wolnych i uczciwych wyborów regionalnych w celu ustanowienia rządu regionalnego, który będzie działać po okresie funkcjonowania tymczasowej administracji.
9. UE wyraża poważne zaniepokojenie eskalacją napięć, domniemanymi przypadkami naruszenia i łamania praw człowieka oraz przemocą w różnych częściach kraju, w tym w Oromii i Amharze. UE zachęca do pilnej deeskalacji i do dialogu w celu osiągnięcia trwałego pokoju i stabilności za pomocą środków politycznych i demokratycznych. UE zachęca rząd Etiopii do kontynuowania prac nad przejrzystym, pluralistycznym, kompleksowym i ukierunkowanym na ludzi procesem dialogu narodowego. UE popiera tworzenie warunków zapewniających pełne, skuteczne i znaczące uczestnictwo wszystkich kluczowych zaangażowanych stron, w tym kobiet i młodzieży, zwłaszcza poprzez wolność wypowiedzi, wolność mediów i społeczeństwo obywatelskie.
10. UE potwierdza swoje zobowiązania podjęte w ramach strategii UE na rzecz Rogu Afryki (z 2021 r.) i uznaje strategiczną rolę Etiopii w kwestiach pokoju, bezpieczeństwa i integracji gospodarczej w Rogu Afryki i w regionie Morza Czerwonego. W obliczu coraz poważniejszych globalnych wyzwań, czy to w zakresie poszanowania zasad Karty Narodów Zjednoczonych, promowania multilateralizmu, zmiany klimatu, degradacji środowiska, odbudowy gospodarczej, osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, a także kryzysów energetycznych i kryzysów bezpieczeństwa żywnościowego, konieczne są wspólne i skoordynowane działania. W tym kontekście UE podkreśla możliwości wynikające z unijnej strategii Global Gateway i inicjatywy na rzecz Rogu Afryki jako sposobów wspierania inteligentnej i zrównoważonej transformacji ekologicznej i cyfrowej, łączności i wzrostu gospodarczego z korzyścią dla obu stron i w duchu prawdziwego partnerstwa.

11. UE zachęca do stałego i skoordynowanego wspierania procesu pokojowego przez wszystkich partnerów międzynarodowych. UE, między innymi przy udziale Specjalnego Przedstawiciela UE w Rogu Afryki i państw członkowskich, pozostanie w ścisłym kontakcie z rządem Etiopii oraz z partnerami regionalnymi i międzynarodowymi o podobnych poglądach, aby zapewnić wspólną strategię wspierającą trwały pokój w tym kraju.
-